

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 507/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. M., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. H., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu sp. zn. 1 Dso 3/2011 zo 17. októbra 2011 a vo veci návrhu na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu sp. zn. 1 Dso 3/2011 zo 17. októbra 2011 a uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 1280 z 3. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť JUDr. J. M. **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Návrhu JUDr. J. M. na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu sp. zn. 1 Dso 3/2011 zo 17. októbra 2011 a uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 1280 z 3. novembra 2011 **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

3. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2011 doručená sťažnosť JUDr. J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Dso 3/2011 zo 17. októbra 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a návrhom žiada o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 1280 z 3. novembra 2011.

4. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol sudcom najvyššieho súdu a v súčasnosti je sudcom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajského súdu“). Najvyšší súd (ako prvostupňový disciplinárny súd) rozhodnutím sp. zn. 2 Ds 4/2010 zo 6. apríla 2011 uznal sťažovateľa za vinného zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase rozhodovania (ďalej len „zákon o sudcoch“) a zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) zákona o sudcoch. Týchto konaní sa mal sťažovateľ dopustiť ako sudcu najvyššieho súdu v trestnej veci proti obžalovanému R. O. a spol., v trestnej veci proti obžalovanému Ing. Ľ. B. a v trestnej veci proti obžalovanému M. T. a spol. Ako trest mu bolo najvyšším súdom uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch, a to preloženie na súd nižšieho stupňa. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ 12. júna 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd (ako druhostupňový disciplinárny súd) napadnutým rozhodnutím tak, že v celom rozsahu zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu (ako prvostupňového disciplinárneho súdu) a uznal sťažovateľa za vinného v prípade jeho údajných pochybení v trestnej veci proti obžalovanému R. O., v trestnej veci proti obžalovanému M. T. a v trestnej veci proti obžalovanému Ing. Ľ. B. ho spod návrhu na začatie disciplinárneho konania pre závažné disciplinárne previnenie, oslobodil (v danom prípade bol sťažovateľ súčasne

uznaný za vinného aj oslobodený z pokračujúceho disciplinárneho previnenia, pozn.). Napadnutým rozhodnutím bolo sťažovateľovi uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. a) zákona o sudcoch, a to preloženie na súd nižšieho stupňa. Napadnuté rozhodnutie sa stalo právoplatným a vykonateľným dňom jeho vyhlásenia, t. j. 17. októbra 2011. Súdna rada na podklade napadnutého rozhodnutia uznesením č. 1280 z 3. novembra 2011 preložila sťažovateľa od 3. novembra 2011 na výkon funkcie sudcu na krajský súd.

5. Sťažovateľ najvyššiemu súdu (ako druhostupňovému disciplinárnemu súdu) v podstatnom vytýkal, že rozhodol na verejnom zasadnutí 17. októbra 2011 napriek tomu, že tak sťažovateľ, ako aj jeho právny zástupca sa na tomto pojednávaní nezúčastnili (sťažovateľ bol dlhodobo práceneschopný), svoju neúčasť riadne a včas ospravedlnili, pričom žiadali verejné pojednávanie z tohto dôvodu odročiť (*„Z dôvodu bližšieho sa termínu verejného zasadnutia, pretrvávajúcej práceneschopnosti Sťažovateľa a výslovnej žiadosti Sťažovateľa, že si neželá, aby sa jeho disciplinárna vec konala v neprítomnosti jeho a jeho právneho zástupcu, požiadal právny zástupca Sťažovateľa dňa 14. 10. 2011 o ospravedlnenie neúčasti ako svojej, tak Sťažovateľa na verejnom zasadnutí, ktoré sa malo konať dňa 17. 10. 2011, a o jeho odročenie na neskorší termín.“*). Najvyšší súd napriek uvedenému na verejnom pojednávaní 17. októbra 2011 vo veci konal a rozhodol (*„Napriek predloženej dlhodobej práceneschopnosti Sťažovateľa, ospravedlnenej neúčasti Sťažovateľa a jeho právneho zástupcu na verejnom zasadnutí, Najvyšší súd... na svojom verejnom zasadnutí konanom dňa 17. 10. 2011 konal v neprítomnosti Sťažovateľa a jeho právneho zástupcu a rozhodol tak, že v celom rozsahu zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu..., ako disciplinárneho prvostupňového súdu... a... uznal Sťažovateľa za vinného v prípade jeho údajných pochybení v trestnej veci proti obžalovanému R. O., v trestnej veci proti obžalovanému M. T. a v trestnej veci proti obžalovanému Ing. L. B. ho spod návrhu na začatie disciplinárneho konania pre závažné disciplinárne previnenie, oslobodil...“*).

6. Uvedeným postupom najvyšší súd podľa názoru sťažovateľa porušil ním označené práva (pozri bod 3), keďže *„ústne pojednávanie sa koná zásadne v prítomnosti sudcu, proti ktorému návrh smeruje. V jeho neprítomnosti možno vec prejednať iba vtedy, ak bol o termíne ústneho pojednávania riadne upovedomený a ak sa odmietne dostaviť pred*

disciplinárny senát alebo ak sa bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví, alebo ak sa práva účasti na ústnom pojednávaní výslovne vzdá. Ak si sudca zvolí obhajcu, má obhajca právo zúčastniť sa na ústnom pojednávaní.“. Ako ďalej sťažovateľ tvrdil, „tieto podmienky neboli splnené. Vyhlasujem, že som sa nikdy neodmietol dostaviť pred disciplinárny senát, nikdy som sa práva účasti nevzdal, a z účasti na ústnom pojednávaní som sa riadne písomne ospravedlnil a požiadal som o odročenie ústneho pojednávania a umožnenie mi účasti na pojednávaní.“.

7. Sťažovateľ potom, ako podporne poukázal na viaceré súdne rozhodnutia najvyššieho súdu, uviedol, že *„je presvedčený, že jeho práceneschopnosť je dôležitým dôvodom v zmysle ustálenej judikatúry súdov na nekonanie a nerozhodovanie vecí bez jeho prítomnosti“*, a to preto, že práceneschopnosť v jeho prípade spĺňala požiadavky nepredvídateľnosti, závažnosti a rozsahu.

8. Podľa názoru sťažovateľa vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy mu *„postupom Najvyššieho súdu nebol... umožnený prístup k odvolaciemu súdu a to aj napriek tomu, že... svoje právo, t. j. zo závažných dôvodov nerozhodovať v neprítomnosti účastníka, riadne uplatnil a doložil relevantnými dôkazmi, čím bolo porušené jeho základné právo na prístup k súdu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... Sťažovateľ splnil všetky predpoklady v zmysle ustanovení Zákona... o sudcoch... na to, aby súd nekonal v jeho neprítomnosti. Takýto postup súdu je hrubým porušením ústavných práv Sťažovateľa... Najvyšší súd... pri vydaní Napadnutého rozhodnutia nepostupoval na základe platnej a účinnej právnej úpravy, keď neoprávnene a protizákonne postupoval podľa § 127 ods. 1 Zákona... o sudcoch..., hoci na to neboli splnené zákonné predpoklady.“* (sťažovateľ v tejto časti sťažnosti opakovane nesprávne označil zákon o súdoch ako zákon č. 85/2000 Z. z., pozn.). Ďalej sťažovateľ k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy uviedol, že týmto článkom ústavy *„... sa nepriznáva iba právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov. Priznáva sa ním aj právo na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania... Ak účastník konania... včas požiadal o odročenie pojednávania, prejednanie vecí v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom (Nález Ústavného súdu z 13. 1. 1999, I. ÚS 68/1998).“*. Sťažovateľ uzavrel, že *„... je presvedčený, že postupom Najvyššieho*

súdu... došlo k porušeniu označených práv podľa Ústavy a Dohovoru, keďže Najvyšší súd ako disciplinárny odvolací súd konal a rozhodol na odvolacom pojednávaní v neprítomnosti Sťažovateľa, ktorý svoju neúčast' a neúčast' svojho právneho zástupcu riadne ospravedlnil s poukazom na trvajúcu dlhodobejšiu pracovnú neschopnosť, ktorú zároveň preukázal a chcel sa osobne zúčastniť ústneho pojednávania, čo aj jednoznačne písomne vyjadril“, preto „uznanie Sťažovateľa za vinného v jeho neprítomnosti s následnou právnou nemožnosťou podania opravného prostriedku proti takémuto rozhodnutiu považujeme za absolútne protiústavné, protizákonné a neospravedlniteľné“.

9. *„Vzhľadom na všetky argumenty a dôkazy uvedené vyššie Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd... vydal... Nález:*

„Najvyšší súdu... v konaní vedenom pod č. k.: 1Dso 3/2011, svojim rozhodnutím zo dňa 17. 10. 2011, porušil základné ústavné práva Sťažovateľa odňatím možnosti konať pred súdom a odmietnutím spravodlivosti, zaručených v článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu... č. 1Dso 3/2011 zo dňa 17. 10. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd je povinný nahradiť Sťažovateľovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu ... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

10. *Sťažovateľ zároveň požiadal o vydanie dočasného opatrenia o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a uznesenia súdnej rady č. 1280 z 3. novembra 2011, čo odôvodnil tým, že sa dodatočne dozvedel o realizácii jeho preloženia na krajský súd („Predsedníčka odvolacieho disciplinárneho senátu ešte v deň pojednávania dňa 17. 10. 2011 oznámila listom predsedovi Súdnej rady... rozhodnutie druhostupňového senátu a Súdna rada... uznesením č. 1280 rozhodla o mojom preložení. Pritom predseda súdnej rady a súčasne navrhovateľ v mojom disciplinárnom konaní konal s evidentnou zaujatosťou k veci a k mojej osobe, keď pred rozhodovaním ostatných členov Súdnej rady... ovplyvňoval... Takýto závažný zásah do postavenia sudcu by mohol mať veľmi vážne následky na výkon práce sudcu už aj vzhľadom na okolnosť, že Krajský súd... nemá voľné miesta v trestnom*

kolégiu a tak reálne hrozí, že celoživotný trestný sudca by mohol byť zaradený na iný úsek.“).

II.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, spĺňa náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpísané v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a pretože nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

14. Ústavný súd o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia (sp. zn. 1 Dso 3/2011 zo 17. októbra 2011) a uznesenia súdnej rady č. 1280 z 3. novembra 2011 rozhodol tak (bod 2 výroku), že mu nevyhovelo, keďže z obsahu verejne dostupného rozhodnutia súdnej rady (uznesenia č. 1280 z 3. novembra 2011) vyplýva, že sťažovateľ bol 3. novembra 2011 už preložený na krajský súd (pozri bod 4), teda napadnuté rozhodnutie už bolo vykonané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2011